

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.127 van 6 januari 2012
in de zaak A. 193.863/X-14.365.**

In zake : 1. Marc VAN DEN BRANDE
 2. Koen ROBBERECHT
 3. Willy MEEUS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Reiner Tijs
 kantoor houdend te 2000 ANTWERPEN
 Frankrijklei 93
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Aerts
kantoor houdend te 9000 GENT
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

de n.v. EXTENSA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Els Empereur
kantoor houdend te 2600 BERCHEM
Uitbreidingstraat 2
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 september 2009, strekt tot de
nietigverklaring van:
 - a. “Het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009 houdende definitieve
vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘afbakening
grootstedelijk gebied Antwerpen’” en van

- b. “Het besluit van de Vlaamse regering van 5 september 2008 houdende vaststelling van het ontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen’”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 13 september 2010. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 september 2011.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Frederic Dupon, die loco advocaat Reiner Tijs verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Paul Aerts, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Els Empereur, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. In het bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979 vastgestelde gewestplan Antwerpen is te Aartselaar het gebied “Het Heiken”, gelegen tussen de Wullebeekstraat, de Reetsesteenweg en een zijstraat van de Reetsesteenweg, ingekleurd als reservegebied voor wonen. De verzoekers zijn elk eigenaar van in dit gebied gelegen percelen.

4. Op 23 augustus 2007 vindt de plenaire vergadering plaats over het voorontwerp van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: RUP) “Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen”.

5. Op 16 juni 2008 keurt de dienst Veiligheidsrapportage van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie het ruimtelijk veiligheidsrapport over het voorontwerp goed.

6. Op 25 augustus 2008 keurt de dienst Milieueffectrapportage van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie het plan-milieueffectrapport over het voorontwerp goed.

7. Bij het tweede bestreden besluit van 5 september 2008 stelt de Vlaamse regering het ontwerp-RUP “Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen” voorlopig vast.

8. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 6 oktober 2008 tot en met 4 december 2008, dient de eerste verzoeker een bezwaarschrift in, waarin hij zich erover beklagt dat het gebied “Het Heiken” “allicht (...) door een vergetelheid” niet tot woongebied wordt herbestemd.

9. Op 8 april 2009 brengt de VLACORO advies uit. De VLACORO beantwoordt het voornoemde bezwaarschrift als volgt:

“12.k. De bestaande ontwikkeling waarnaar de bezwaarindiener verwijst gaat over percelen die gelegen zijn in woongebied met landelijk karakter. Dit woongebied ligt aan de rand van het woonuitbreidingsgebied en kan niet als een ontwikkeling van het gebied worden aanzien. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt trouwens uitgegaan van een bebossing van dit woonuitbreidingsgebied. De ontwerper heeft deze visie van de stad gevolgd en laat toe dat de gemeente voor dit gebied zelf de ontwikkelingen vastlegt. Voor het gebied Lindelei wordt de ontwikkeling ondersteund die in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt voorzien m.n. ontwikkeling op korte termijn. Er (is) daardoor geen sprake van willekeur maar van een duidelijk afgewogen visie op de verschillende beleidsniveaus. Vlacoro kan het bezwaar daardoor niet bijtreden”.

10. Op 28 mei 2009 brengt de afdeling wetgeving van de Raad van State advies uit over het ontwerpbesluit.

11. Bij het eerste bestreden besluit van 19 juni 2009 stelt de Vlaamse regering het RUP “Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen” definitief vast.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

12. In het auditoraatsverslag wordt gesteld dat blijkt dat de verzoekers de vernietiging van de bestreden besluiten vorderen voor zover deze het gebied “het Heiken” enkel opnemen binnen de afbakening van het grootstedelijk gebied en niet ook herbestemmen tot woongebied. Voorts wordt er in het verslag op gewezen dat ook de middelen, ontleend, enerzijds, in essentie aan een schending van het gelijkheidsbeginsel en, anderzijds, aan een schending van het materieel motiveringsbeginsel, enkel focussen op de niet-herbestemming van het reservegebied “Het Heiken” tot woongebied. Uit één en ander concludeert de auditeur-verslaggever dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het gericht is tegen een “gewilde onthouding” of de weigering van een louter facultatieve bevoegdheid gebruik te maken.

13. In hun laatste memorie stellen de verzoekers dat hun “verzoek” alleszins niet gericht is tegen een impliciet of stilzwijgend besluit, doch tegen het betrokken RUP als zodanig dat inherent inconsequent is en niet afdoende gemotiveerd is aangaande de doorgevoerde herbestemmingen waarbij het ene gebied niet en gelijkaardige gebieden wel herbestemd worden. Volgens de verzoekers laat het verzoekschrift zich dan ook geenszins lezen als een louter bekritisieren van het niet uitoefenen van een facultatieve bevoegdheid een bepaald gebied (niet) te herbestemmen, doch laat het zich lezen als het bekritisieren van de hele beslissing waarbij systematisch gebieden binnen de afbakeningslijn herbestemd worden, doch net het gelijkaardig gebied van de verzoekers niet, hoewel dit eveneens aan de vooropgestelde criteria voldoet en zelfs beter dan sommige vooropgestelde gebieden. Overigens zijn ook de middelen niet zuiver gericht tegen een impliciete beslissing tot niet herbestemming, doch wel tegen een ongemotiveerde, ongelijke en arbitraire behandeling van gebieden die nochtans dezelfde kenmerken hebben en allen opgenomen zijn in de afbakening van het plan (grootstedelijk gebied).

De verzoekers stellen dat zij enkel kunnen opkomen tegen de aantasting van hun belangen door het volledige RUP in zijn onderlinge samenhang en consistentie te bekritisieren.

De verzoekers erkennen dat een bestuurshandeling om voor de Raad van State bestreden te kunnen worden er bewust op gericht moet zijn rechtsgevolgen te creëren of te beletten of te verhinderen dat deze tot stand komen. Zij menen dat dit “uiteraard het geval (is) voor het aangevochten RUP dat verordenend van aard is en daardoor, voor wat de herbestemde gebieden betreft rechtsgevolgen creëert en voor wat de gelijkaardige niet herbestemde gebieden betreft, verhindert dat rechtsgevolgen tot stand komen”.

14. De verzoekers omschrijven hun belang als volgt in hun verzoekschrift:

“In casu zijn de gronden van de verzoekende partijen opgenomen in de afbakening van het grootstedelijk gebied, doch worden zij, anders dan andere gelijkaardige gronden, niet herbestemd tot woongebied. Verzoekende partijen hebben er dan ook belang bij deze

ongerechtvaardigde en niet afdoende materieel gemotiveerde behandeling aan het vernietigingstoezicht van uw Raad te onderwerpen”.

15. Het enige rechtsgevolg van het bestreden uitvoeringsplan voor de percelen van de verzoekers is de opname ervan in grootstedelijk gebied. Het blijkt dat de verzoekers zich met hun beroep niet tegen dit rechtsgevolg keren.

16. Uit het verzoekschrift blijkt dat de verzoekers zich uitsluitend gegriefd weten door het feit dat de bestreden besluiten hun percelen niet hebben “herbestemd tot woongebied”. Het feit dat de verzoekers, zoals zij in hun laatste memorie aanhalen, “de hele beslissing” bekritisieren, verhindert niet dat het werkelijke voorwerp van het beroep het niet-herbestemmen van het reservegebied “Het Heiken” tot woongebied is.

17. Naast de afbakening van het grootstedelijk gebied Antwerpen, bevat het bestreden uitvoeringsplan een aantal deelprojecten, waarbij voor specifieke gebieden nieuwe bestemmingsvoorschriften worden vastgesteld. Bij het aannemen van deze deelprojecten heeft de verwerende partij gebruik gemaakt van een louter facultatieve bevoegdheid. Er bestond voor haar immers geen verplichting voor elk perceel binnen het afgebakende grootstedelijk gebied af te wegen of het al dan niet voor herbestemming in aanmerking kwam.

18. Het werkelijke voorwerp van het beroep betreft een gewilde onthouding of de weigering van een louter facultatieve bevoegdheid gebruik te maken. Anders dan de verzoekers in hun laatste memorie voorhouden, beoogt een dergelijke onthouding niet te beletten dat rechtsgevolgen tot stand komen. Deze onthouding wijzigt de rechtssituatie van de verzoekers niet.

19. Het beroep is onontvankelijk omdat het werkelijke voorwerp ervan niet kan worden aangemerkt als een bij artikel 14, § 1 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, bedoelde akte van een administratieve overheid.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 525 euro, elk voor een derde.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes januari 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Roger Stevens